

Posudek konzultantky
na rigorózní práci Mgr. Michaely Orságové
„Pravomoc rozhodce ve vztazích s mezinárodním prvkem
(Srovnání českého a francouzského práva)“

Rigorózní práce je věnována rozboru právní úpravy mezinárodního rozhodčího řízení, a to ve zúženém pohledu se zaměřením na vybrané otázky, které patří v rozhodčím řízení k těm nejdůležitějším. Zúžení tématu umožnilo autorce vytvořit si dostatečný prostor pro skutečně hlubokou analýzu vytčených otázek. Pozitivním přínosem je nepochybně i komparatistický pohled, orientovaný především na francouzské právo, s nímž je autorka velmi úzce spjata díky jejímu působení ve Francii a díky doktorskému studiu pod vedením Prof. Mayera na univerzitě v Paříži. Vliv francouzského pojetí rozhodčího řízení prostupuje celou práci, vidím jej jako velmi pozitivní a nový přínos k našemu tradičnímu chápání rozhodčího řízení. Práce je tak originální a velmi podnětná a neměla by zůstat jen jako jedna z rigorózních prací, které jsou k dispozici v knihovně Právnické fakulty, určitě by měla být publikována, alespoň formou několika příspěvků v našich právnických časopisech.

Rigorózní práce je logicky rozčleněna a vhodně systematicky uspořádána, je pokračováním původní práce diplomové, kterou ovšem autorka podrobněji rozpracovala, rozšířila a aktualizovala. Právnický styl s jasným a výstižným jazykem, dokumentovaný judikaturou, svědčí o tom, že autorka je zaměřena nejen teoreticky, ale i prakticky.

Práce sestává ze tří základních částí, jimž předchází Úvod a jež následuje Závěr práce. V Úvodu autorka naznačuje záměr své práce a uvádí základní pojmy, s nimiž práce operuje. V souvislosti s vymezením základních pojmů se klade otázka, jak pojímat institucionální řízení. Na s. 9. autorka uvádí, že obecně úloha instituce spočívá ve správě rozhodčích řízení, probíhajících pod její záštitou a v dozoru nad dodržováním pravidel obsažených v jejím rozhodčím řádu. Je tomu skutečně tak? Rozhodčí nálezy se vydávají jménem instituce – jsou to nálezy rozhodčího soudu, nikoli rozhodců. K tomu by se autorka mohla vyjádřit při ústní obhajobě své práce. Na s. 15 autorka uvádí, že Evropská úmluva je regionální úmluvou (byla přijata pod záštitou EHK) – v této souvislosti mne napadá otázka, jak vidí autorka význam regionálních, případně partikulárních úprav pro rozhodčí řízení. Následuje první část, nazvaná „Rozhodčí smlouva, základ pravomoci rozhodce“. Autorka se zde zabývá jednak pravidly rozhodnými pro rozhodčí smlouvu, jednak právní úpravou rozhodčí smlouvy. Na s. 17 zmiňuje případ, kdy by imperativní norma mohla zakazovat uzavření rozhodčí smlouvy: může uvést konkrétní příklad? Na s. 22 mám určité pochybnosti při používání termínu „absence norem“, snad by bylo vhodné se ještě zamyslet nad jiným termínem, který by naznačoval, o

co se jedná. Na s. 34 v souvislosti se závěry z této části autorka uvádí, že přímé normy týkající se rozhodčí smlouvy by měly být přehodnoceny s ohledem na obecné závazkové právo. Toto tvrzení by bylo vhodné blíže osvětlit. Druhá část, nazvaná „Pravomoc rozhodce“, vychází z právního vymezení pravomoci rozhodce a zaměřuje se dále na režim pravomoci rozhodce. Na s. 49 se autorka zabývá možností přerušit soudní řízení dle § 106/3 OSŘ. Jaká regulace by platila v případě, že by se přerušovalo v opačné situaci řízení rozhodčí? Na s. 79-80 je zmíněno v souvislosti s podmínkami překážky věci rozhodnuté, že je dána možnost stran dovolat se rozsudku v pozdějším řízení i tehdy, existuje-li nedostatek některého z prvků totožnosti. To si nemyslím a sama jsem již takovou námitku v rozhodčím řízení se souhlasem ostatních členů rozhodčího senátu zamítla. Asi je potřebné se vyjádřit konkrétněji. Třetí část je rovněž zcela originální a zaměřuje se na konflikt pravomocí mezi rozhodčí a státními soudy. Tato část by nepochybně měla být publikována. Zaměřuje se jednak na právní vymezení konfliktů pravomocí, na jejich řešení a konečně na konflikty pravomocí v anglosaském právu, s nimiž se setkáváme nyní i my, ČR, jako členský stát v rámci EU (typicky právě rozhodnutí Evropského soudního dvora *Turner a Owusu*, která autorka rovněž zmiňuje). Práce ústí v Závěr, v němž autorka dospívá k pozitivnímu zjištění, že česká a francouzská právní úprava mají v otázkách pravomoci rozhodce určitý společný základ. Autorka zde shrnuje i své některé kritické připomínky.

Práce je opatřena podrobným poznámkovým aparátem, svědčícím o hlubokém studiu vytčené problematiky. Kromě bohaté zahraniční literatury je v práci obsáhnuta i veškerá významná česká literatura, včetně té starší, dnes mnohdy neprávem opomíjené. Naše literatura má přitom v mezinárodním rozhodčím řízení velmi dobrou tradici a je na co navazovat.

Rigorózní práci hodnotím velmi pozitivně, je to práce mimořádně kvality, práce originální, autorka prokázala samostatnost myšlení, schopnost pracovat s původními prameny i s odbornou literaturou. Práci proto doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji, aby po úspěšné obhajobě a úspěšném vykonání rigorózní zkoušky byl Mgr. Michaele Orságové přiznán akademický titul JUDr.

V Praze dne 4.4.2006

Prof. JUDr. Monika Pauknerová, CSc.